

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strata tragatorului [L6-
vésztoza], Nr 5.

Scrierile nefrancate nu se voru primi decata numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramtai si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
 Pre trei lune . . . 8 fl. v.
 Pre siese lune . . . 6 „ „
 Pre anulu intregu . . . 12 „ „
Pentru Romanii :
 Prea. intregu 30 Pr. = 30 Lei n
 „ 6 lune 16 „ = 16 „ „
 „ 3 - 8 „ = 8 „ „
Pentru insertiuni :
 10 cr. de linia si 30 cr. rata timbrala pentru fiecare care publicatiune separata. In locul deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

Avisu cetitoriloru „Federatiunii.“

La Redactiunea acestui diuaru au fostu si este usulu cu ocasiunea anului nou d'a se tramite, precatu mai tienu adresele d'in annulu espiratu, cati-va Nri. d'in annulu nou, la toti OO. DD. cetitori abonati ai „Fed.“ Asié s'a urmatu si estu-annu, spedindu-se 4 Nri; de ora ce inse inconvenientulu de intardfare, ce resulta d'in achioptetarea cu 12 dille a calendariului nostru, se mai insotiesce si altulu, ce provine d'in prea intardia-ta insinuar a prenumeratiuniloru, venim a rogá pre OO. DD. cetitori ca atatu pentru delaturarea neregularitatii in speditiune catu si pentru orientarea nostra relatiivu la nr. esemplarielor de tipritu, se binevoesca a grabi cu insinuarea la prenumeratiune; era acei DD. cari n'ar ave intentiune d'a-si reinnof abonamentulu, se binevoesca a retramite Nrii primiti in acestu annu, ca-ci netiparindu-se mai multe esemplarie decatu se recere pentru abonati si reclamatiunile eventuali, Redactiunea se afla in neplacuta situatiune d'a nu poté satisfacé dreptei pretensiuni a nouiloru prenumeranti. Acesta am patitu-o mai in fia care annu si numai d'in causa susatinsa.

Cu acesta calle sntemu siliti a rogá cu intetfre, inca unadata, pre acei OO. DD. cari sunt in restantia cu pretulu abonamentulu, ca se binevoesca a grabi cu refuirea, ca-ci d'in causa acest'a induramu multe neajunsuri.

R e d a c t i u n e a .

Pest'a, 15/27. ian., 1872.

De una septemana diurnalele ostrunguresci tote se ocupa de felurile versiuni ce curgu a supra conversatiunii Dni ministru de externe Iuliu Andrassí si cu D. Stillfried, capula deputatiunii casinului politicu allu catoliciloru d'in Vieden (Suburbii ale Vienei.) Diurnalulu officiosu „Correspondinti'a austriaca“ rectificá gresitele versiuni esse in publicitate a supra cuvinteloru ministrului de externe ostrungurescu. Impartesim dupa acestu organu amenuntele conversatiunii cari de altmintrelea nu sunt de mare interesu, pentru ca nu cuprindu lucruri noue ci preacunoscuté de candu Rom'a deveni capital'a regatulu si siediementulu guvernului Italiei. D. Andrassí n'a vorbitu altmintrelea unei deputatiunii de particulari, decatu cum a vorbitu predecesorul seu D. Beust pre calle diplomatice; nu pote vorbi altmintrelea, ca-ci conformu situatiunii europene si a imperiului ostrungurescu, D. Andrassí nu pote de o camdata urma alta politica in cestiunea romana, propiamente cea personale a Ponteficelui, decatu poltica singura possible, urmata de D. Beust. Diferinti'a intre acesti doi barbati de statu este, ca Dnu Andrassí in declaratiunile sale au vorbitu mai verde, precandu D. Beust, dupa firea sa au fostu mai netedu, mai diplomaticosu in expresiuni. Graitorulu Deputatiunii, D. Stillfried, spuse ca dsa si amicii sei considera situatiunea Stlui parinte in Rom'a de nesupportabile si ca prin urmare innalcu captivu d'in Vaticanu, nu mai pote remané prinsu in eterna cetate ci are se iee lumea in capu, pentru ca acolo ar' fi lipsitu de securitate si possibilitatea d'a essece guvernarea spirituala. Graitorulu, spre a da greutate vorbelor sale, aminti incidentulu intre D. M e r o d e si unu ostasiu de padia, care ar' fi insultatu pre parinteles cardinalu. — Ministrulu de externe, D. Andrassí, respunde, ca relativu la dorerosulu incidentu ei ar' fi manifestatu parerea de reu si ca ar fi cerutu pedepsirea ostasiului vinovatu, ceea ce, au multumitu pre guvernulu ponteficiu, de ora ce d'atunci n'a mai facutu reclamatiuni. De altmintrelea guvernulu Italiei padia ostesiesca, ce o pusese, la cererea guvernulu ponteficiu, spre aperiarea stului parinte contra eventualeloru demonstratiuni, a retras-o. „Deci, observá D. Stillfried, dupa retragerea paditoriloru stulu parinte este lipsitu de tota aperiarea si de totu scutul in contra plebei.“ „Neci decatu, replica D. Andrassí ca-ci padia s'a scosu numai

d'in partile interiori alle Vaticanului, celle esteriore stau sub padia gardistoru ponteficelui.“ Dupa aceste graitoriu observá, ca de si St. Parinte nu este dara amenintiatu in securitatea sa personale, este inse impeditatu in liberulu essercitiu allu drepturiloru si detorintielor sale spirituale. D. Andrassí respunde, ca dsa ca bunu catolicu si ministru allu monarchului apostolicu, porta cellu mai viu interesu pentru securitatea personale a ponteficelui si libertatea lui deplina intru guvernarea besericea, prin urmare starutiile officiului de esterne pre langa guvernulu Italiei, a fostu si sunt ca tote asiediamintele besericea catolice, cari au caracteru universal si prin a caroru mediucire stlu parinte essece guvernarea besericea catolice, se se conserve neatine, ceea ce fara indoie se va face d'in partea guvernului Italiei, pre a carui amicitia si bune relatiuni cu Ostrunguri'a, dsa pune mare pretiu. D. Stillfried totu mai aveá in tece observatiunile gat'a, asié catu pentru impedearea stului parinte de la essercitiulu functiunii spir. prin guvernulu Italiei, in care dsa nu are incredere ca si-va tiené promisiunile, — crede a poté dovedi contrariulu prin faptul cu acellu guvernulu, nou-numitiloru Eppi, li-ar' fi substrasu temporaliele; — la aceste D. Andrassí observá, ca nu se scnte indrepatitu a presupune despre unu guvernulu cumca nu si-ar' tiené promisiunile, catu pentru temporaliele eppiloru, D. graitoriu este in rategie, pentru ca guvernulu Italiei nu li-au substrasu temporaliele, ci au pretinsu numai, ca aceia intrandu in functiunile loru diocesane se notifice simplu autoritatiloru civile intrarea lor in diocese. Guvernulu Italiei se multamesce cu simpla notificare, observá mai de parte ministrulu, pre candu aiurea, d. e. in imperiulu ostrungurescu, in poterea principiului despatrii besericea de statu, se pretinde mai multu, acest'a numai per tangensem, ca ci de altmintrelea acest'a este afacere interna a Italiei. — Graitorulu Stillfried, in rolulu seu de gur'a satului, mai scose d'in tece ultim'a observatiune, ce o tienuse in reserva, ca de independinti'a Ponteficelui nu pote fi vorb'a pana candu Rom'a se tiene ocupata de guvernulu Italiei, prin urmare situatiunea Ponteficelui numai atunci se va indrepta, dacá vre unu statulu catolicu lu va imbiá si-lu va indemná a primu locu de scapare (asilu). Andrassí : „Neci consiliarii intimi ai SSale nu sunt de acesta parere, de altmintrelea trebuie se vi-o dechiaru, ca neci unu statulu catolicu d'in Europa nu pte da SSale asilu durabile, ce intru interesulu besericea catol. si allu essercitiului potestati sale spirituali, ar' poté se-i dee macaru acelle folose cari i-le dá situatiunea sa actuala in Rom'a.“ Catu pentru incetarea ocupatiunii Romei prin guvernulu Italiei respunde Andrassí „Sentiulu de detorintia allu M. Salle imp. i pune in prim'a linia missiunea d'a imaintá binele supnaliu sei si d'a assecura pacea monarchiei, — in fine, DD. mei, disse Andrassí cu sum amicu allu situatiuniloru clare. Remonstratiunile Dv. numai atunci voru fi clare, dacá se voru formulá intr'unu planu chiaru. Credeti ca missiunea nostra este a navaid indata in contra Italiei? Aci se gatase munitiunea d'in tece si graitoriuului vox faucibus haesit. Atata fu tota observatiunea, ca „acést'a trece preste marginile missiunii lor.“ Vedeti, DDloru, inchica Andrassí „Aci este mai usoru a critica decatu a face propunere positiva.“ Era noi observamu ca au fostu peccatu d'atata vorba, dar' diplomatii sunt maestri de vorbe si ambitiunea ca lumea se vorbesca multu de vorbe loru iscusite si pline de spiretu. Noue in asta privinta ni-se pare mai cu spiritu si mai nimeritu responsulu babeloru d'intr'unu satu d'in Austri'a inferiore, unde paroculu loculu, intr'una predicatiune lamentabile pusese in lucrare tota fantasi'a sa, ca se descrie credinciosiloru sei poporeni, cu celle mai vine coloru trist'a situatiune a Ponteficelui, care se face cu de a sila captivu, disse intr'altele perauxesim „S. nostru parinte au ajunsu la atata saracia, catu abié mai are se mance numai una data pre di mamaliga cu more si fasole acra cu cepa!“ „Aoleo! bietulu papa, strigara cu o

voce tote babele, de ce nu vine a. parinte la noi in satu de popa, aici ar' tral domnesce ca unu Vladica!“ D'atunci nu s'au de ca paroculu se mai fi predicatu despre suferintiile augustulu captivu d'in Vaticanu.

Conversatiunea dar', in sine, nu este de interesu mare, este inse a sci motivulu, pentru care casinulu catol. au tramisu deputatiunea la Andrassí, si aici trebuie se credemú ceea ce se dice preste totu, ca parti'a clericale si feudalii, aliatii loru, cari stau in dosulu acestei deputatiunii automate, au vrutu se sondeie (ispitesca) pre Andrassí, ce au ei se accepté de la dsa si se-lu si-lesca a se dechiará. Se intellege, fara a spune, ca dupa acesta conversare clericalií acindu de a dreptulu ceea ce scieau ei si mai nainte, voru pune in miscare tota armat'a lor cu cea formidabile pentru a surupa domniea betyarismului, precum numescu ei precumpenitoria influentia a magiarismului in affacerile Austriei.

Passivitate seu activitate ?

Acést'a este cestiunea, carea preoccupa animele Romaniloru ardeleni, si a provocatu degi multa certa si mare desbinare.

Pre candu partea cea mai mare a intelligintiei romane este de parerea, ca roll'a passiva de pana acum se nu se parascesca, pana candu guvernulu nu offre garantie, ca are de cugetu a face si cu poporulu romanu una impaciuire acceptavera, pre atunci una minoritate mica pare a voi se se faca cunoscuta prin aceea, ca neincetatu arunca cu tina a supra conducatoriloru celor mai probati ai poporului si apera pretensiunea, de a parasí roll'a passiva de pana acum si ca activi a se arunca in bratiile guvernulu.

Marturisim cu sinceritate, ca modulu, cum voiescu reprezentantii activitatii a-si aperi parere, neci decatu nu este pre placulu nostru. Nu dámu neci cinci parole pentru patriotismulu astoru-feliu de omeni capabili d'a publica pamphetele cele mai nerusinate contra celor mai stimati si probati barbati ai propriei loru natiunii, si acést'a numai d'in cauza, pentru ca acesti-a nu se potú intorce asié inte la activitate, ca si acei-a, de cari acum sunt injurati in modu atatu de uritosu.

Pentru interesulu concordiei nationale trebuie se ni dora anim'a, ca treb'a a ajunsu la astu-feliu de conflicte. Starea natiunii romane este astu-feliu, incatu trebuie se i se recomende gradulu celu mai supremu alu concordiei. Pariclele amenintia d'in tote partile. A desbiná natiunea in unu asemenea momentu si a arunca pre conducatori in una lupta nefructifera, este una mare crima, pentru care amaru o se suffera cei vinovati, atatu inaintea tribunalului poporului loru propriu, catu si a istorii universale.

E una aparintia de totu nepriceputa inaintea nostra, ca chiaru organulu metropolitulu b. Siaguna, „Telegrafulu Romanu“, edatu pre spesese fondului besericea romane-orientale, este a elu-a care pare a se pune in fruntea unei agitatiunii, ce tintesce la desbinarea natiunii romane. Noi cugetamu multu mai bine despre metropolitulu b. Siaguna, stimamu forte person'a sa si pretiuim multu mai tare meritele sale pentru binele poporului romanu, decatu se pote mu nutri suspitiunea cea mai mica, ca dora elu ar' aproba agitatiunea cea dorerosa si netrebica a acelor copii politici, cari vreu se se obruda de conducatori poporului romanu, pre candu ei paru a fi determinati a sacrificá presinteles si venitoriuu poporului pentru una jocuri'a colorita cu coloru splendide.

A tiené prelectiune intelligintiei romane despre acea ca inainte de tote se recere concordia, — si ca guvernulu ungurescu cu atatu mai putienu va fi aplicatu spre concessiuni, cu catu in s nulu natiunii romane discorda si-va radica mai tare capulu ei tradatoriu, si prin acést'a resistenti'a si forti'a natiunii se va debilitá si fara cea mai mica collucrare a guvernului, ar' insemná a torná apa in mare. Chiaru si aperiatorii cei mai fanatici ai principiului activitatii, chiaru si partisanii cei mai inaufletiti ai proiectului, care pretinde de la romanii ardeleni parasirea totala a oppositiunii lor passive de pana acum'a, nu voru fi asié naivi a crede, ca voru intarí ecuilibrulu politicu alu natiunii lor dacá se voru lasá a fi intrebuintati de unelto, pentru a desbiná natiunea in doue castre inimice, spre doreros adunca a patriotiloru adeverati, si spre marea bucuria a toturoru inimiciloru ascusi si aperti ai nemului romanescu.

